

Voorburg: Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg
Tel. (070) 337 38 00
Fax (070) 387 74 29

Heerlen: Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Tel. (045) 570 60 00
Fax (045) 572 74 40

Voor meer informatie – indien beschikbaar – wordt per tabel verwezen naar een inlichtingnummer
Centrale Infoservice tel. (045) 570 70 70. Internet: <http://www.cbs.nl> Voor conjunctuurinformatie zie teletekstpagina's 556 en 557

Inhoud

Overige gegevens pag. 1

Algemeen

– Maandplanning sociaal-economische kerncijfers. pag. 4

Delfstoffenwinning en industrie

- Smeed-, pers-, stamp-, profielwalsbedrijven, 1997. pag. 5
- Overige metaalproductenindustrie, 1997. pag. 5
- Tankbouw; cv-ketel-, radiatorenindustrie, 1997 pag. 5

Zakelijke en overige commerciële dienstverlening

- Ontwikkeling van de omzetten (incl. BTW), de prijzen en de berekende hoeveelheden van kappersbedrijven, november 1998. pag. 4
- Ontwikkeling van de omzetten van benzineservicestations, november 1998. pag. 4

Financiële instellingen en markten

- Gemiddeld rendement van obligatieleningen, obligatie- en aandelenindexcijfers, week no. 04. pag. 12
- Vastgoedtransacties, december 1998. pag. 3
- Hypotheken op onroerende goederen, december 1998. pag. 3

Huishoudens en individuen

- Consumentenconjunctuuronderzoek, januari 1999. pag. 2

Economische relaties met het buitenland

- De buitenlandse handel van Nederland, november 1998. pag. 8
- Geregistreerde en bijgeschatte in- en uitvoer, november 1998. pag. 8
- Invoer per goederensoort, november 1998. pag. 10
- Uitvoer per goederensoort, november 1998. pag. 11
- In- en uitvoer per land, november 1998. pag. 9

Nationale rekeningen

- Consumptieve bestedingen van gezinshuishoudingen, volumemutaties, november 1998. pag. 6
- Consumptieve bestedingen van gezinshuishoudingen, waardenmutaties, november 1998. pag. 7

Overige gegevens

(Niet in dit Statistisch bulletin opgenomen)

Verkrijgbaar is nieuw materiaal betreffende de volgende statistieken:

- Kapitaalgoederenvoorraad:
Delfstoffenwinning (SBI-93: 10-14), per 31 dec. 1997
Inl. tel. (070) 337 43 49.
- Schuldpositie en kapitaal -uitgaven en -inkomsten van gemeenten en provincies van het 3e kwartaal 1998.
Inl. tel. (070) 337 58 99.
- Aardoliestatistiek: voorlopige cijfers november 1998
Inl.: tel (070) 337 43 77.

Verklaring der tekens . = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.

Verbeterde cijfers worden niet als zodanig gekenmerkt.

Het cijfer tussen ( ) achter de titel verwijst naar het nummer met de laatstgepubliceerde overeenkomstige tabel.

f 131,00 per jaar (excl. verzendkosten); los nummer f 12,50 (incl. verzendkosten).

Prijs Bestellingen Centraal Bureau voor de Statistiek, sector Marketing en Verkoop, postbus 4481, 6401 CZ Heerlen, E-mail: verkoop@cbs.nl.

Auteursrecht © Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 1999. Bronvermelding is verplicht.

Verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik is toegestaan.

ISSN 0166-9680

V-25966

Consumentenvertrouwen hapert

Het herstel van het consumentenvertrouwen, dat zich in de laatste maanden van 1998 aftekende, zet in januari 1999 niet door. De indicator van het consumentenvertrouwen bereikt in januari weliswaar een wat hogere waarde dan in de voorgaande maand, maar de stijging is kleiner dan op grond van het seizoenpatroon verwacht mag worden. Na verwijdering van seizoeninvloeden is de indicator in januari dan ook gedaald. De deelindicator van de koopbereidheid ontwikkelt zich wat ongunstiger dan die van het economisch klimaat. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuuronderzoek van het CBS.

Consumentenvertrouwen: herstel zet niet door

Het vertrouwen van de consumenten in de ontwikkelingen van de conjunctuur is in januari iets groter dan in december. Op de vijf vragen die aan de indicator ten grondslag liggen, worden in januari per saldo 8% meer positieve dan negatieve antwoorden gegeven. In december was dit saldo 3%-punt lager. Een stijging van het consumentenvertrouwen van december op januari is op grond van seizoeninvloeden gebruikelijk. De gemeten toename blijft hierbij achter. Na uitschakeling van de seizoeninvloed daalt het vertrouwen dan ook: van 11% in december naar 7% in januari.

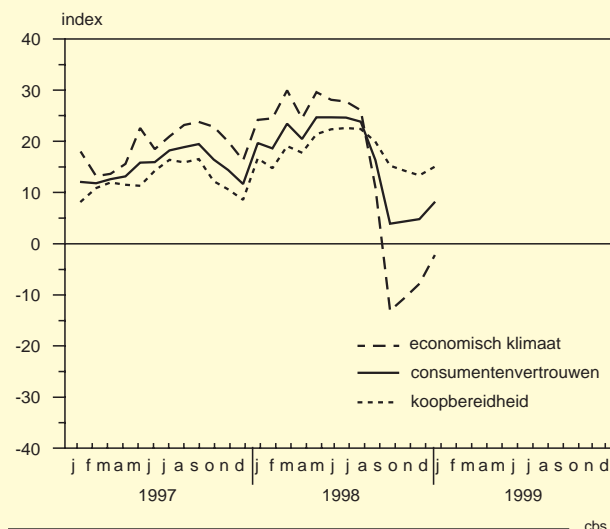
Koopbereidheid daalt seizoengecorrigeerd

De deelindicator van de koopbereidheid neemt van 13 in december toe tot 15 in januari. Seizoengecorrigeerd daalt deze evenwel van 20 naar 14. De andere deelindicator, die van het economisch klimaat, geeft in januari een stijging van 5%-punt te zien; na seizoencorrectie wordt dit een daling van 2. De ontwikkeling van de koopbereidheid is dus iets ongunstiger dan het verloop van het economisch klimaat.

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen is gebaseerd op vijf vragen die maandelijks in het Consumenten Conjunctuuronderzoek worden gesteld aan ongeveer duizend personen. Twee van deze vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid

CBS berekent uit de antwoorden op deze twee vragen de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen waarop het consumentenvertrouwen is gebaseerd, gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze vragen worden samen-gevat in de indicator van de koopbereidheid. De indicatoren bedragen minimaal -100 en maximaal +100. Een indicator van 0 betekent dat het aantal personen met een positieve ('situatie verbeterd') mening even groot is als het aantal mensen met een negatieve ('situatie verslechtert') mening. Het CBS berekent en publiceert ook tijdreeksen van het consumentenvertrouwen na verwijdering van seizoeninvloeden. De berekening van de seizoeninvloeden wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. Dat is onlangs gebeurd op basis van de cijfers tot en met december 1998. Dit impliceert dat de seizoengecorrigeerde cijfers van december 1998 en daarvoor zijn bijgesteld. De omvang van de herzieningen is beperkt.

Consumentenconjunctuuronderzoek ¹⁾

(1998, no. 51) Inl. tel. (045) 570 74 87

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Index van consumentenvertrouwen ²⁾												
1994	-18	-16	-14	-11	-8	-6	-5	3	6	-3	-2	-8
1995	-1	5	5	2	6	2	5	11	8	8	4	-3
1996	4	-2	-8	-8	-2	-1	4	5	8	8	2	1
1997	12	12	13	13	16	16	18	19	19	16	14	12
1998	20	19	23	20	25	25	25	24	16	4	4	5
1999	8											
Index van het economisch klimaat ²⁾												
1994	-42	-36	-28	-23	-20	-13	-12	5	16	1	0	-8
1995	1	7	9	2	9	1	3	14	11	13	7	-1
1996	4	-12	-23	-26	-11	-8	-2	-2	9	14	2	6
1997	18	13	13	15	23	18	21	23	24	23	20	16
1998	24	24	30	24	30	28	28	26	11	-13	-11	-8
1999	-3											
Index van de koopbereidheid ²⁾												
1994	-1	-3	-4	-3	-0	-2	-1	1	-1	-5	-4	-7
1995	-2	3	2	2	4	3	7	9	7	5	2	-4
1996	4	4	2	5	3	4	8	9	7	5	2	-2
1997	8	11	12	11	11	14	16	16	16	12	11	8
1998	17	15	19	18	21	22	22	22	20	15	14	13
1999	15											

¹⁾ Netto steekproef aantal is 953 in de maand januari 1999

²⁾ Voor berekeningswijze van deze index zie de publikatie Gebruikershandboek Consumentenconjunctuuronderzoek 1972-1992 (SDU/uitgeverij, 1994).

Met ingang van januari 1994 worden de indexen met terugwerkende kracht gepresenteerd als een saldo met als minimum -100 en als maximum +100.

Vastgoedtransacties

(1998, no. 50) Inl. tel. (070) 337 45 76

	1998									
	sept.		okt.		nov.		dec.		jan.-dec.	
	aantal	mln gld	aantal	mln gld	aantal	mln gld	aantal	mln gld	aantal	mln gld
Eengezinswoningen	11 411	3 383	12 585	3 778	12 250	3 798	18 112	5 514	146 478	43 200
w.v. ingedeeld naar verkrijger										
Particulieren	11 161	3 282	12 280	3 641	11 964	3 547	17 628	5 224	142 857	41 043
Niet particulieren	250	101	305	137	286	251	484	291	3 621	2 157
Appartementen	4 570	1 079	4 694	1 034	4 647	1 055	6 233	1 565	53 832	12 459
w.v. ingedeeld naar verkrijger										
Particulieren	4 390	917	4 506	955	4 442	937	5 920	1 298	51 318	10 617
Niet particulieren	180	162	188	79	205	117	313	266	2 514	1 842
Overige woningen	410	155	442	143	440	162	593	265	4 765	1 767
w.v. ingedeeld naar verkrijger										
Particulieren	344	97	369	98	350	99	489	152	3 903	1 103
Niet particulieren	66	58	73	45	90	63	104	113	862	664
Bouwgrond voor nieuwbouw	3 651	798	4 326	1 134	4 422	1 205	6 027	1 846	50 202	12 458
w.v. ingedeeld naar verkrijger										
Particulieren	3 224	551	3 909	742	3 966	803	5 244	1 057	44 840	8 039
Niet particulieren	427	246	417	392	456	402	783	789	5 362	4 419
Bedrijfsmatig onroerend goed	576	490	608	503	694	816	1 204	1 558	7 507	7 624
Landbouwgronden	764	164	833	170	1 238	299	1 845	582	12 771	3 056
Heterogeen ¹⁾	3 811	2 501	4 188	2 642	4 122	3 403	6 677	6 105	48 550	38 634
Overige objecten	1 407	262	1 488	510	1 388	334	2 203	497	20 584	4 704
Totaal	26 600	8 833	29 164	9 914	29 201	11 071	42 894	17 931	344 689	123 902

Bron: Kadata b.v.

1) Meerdere soorten objecten per transactie.

Hypotheek op onroerende goederen

(1) Inl. tel. (070) 337 45 76

	1997		1998								
	jan.-dec.		okt.		nov.		dec.		jan.-dec.		
	aantal	mln gld	aantal	mln gld	aantal	mln gld	aantal	mln gld	aantal	mln gld	
Nieuwe inschrijvingen											
A. <i>Hypotheek op woonhuizen</i>	540 360	110 795	49 767	12 363	51 732	12 575	81 649	20 785	580 848	141 596	
w.v. ingedeeld naar hypotheekgever											
Particulieren	537 075	106 459	49 477	11 679	51 458	11 943	81 117	19 602	577 241	132 289	
Rechtspersonen	3 182	4 315	279	681	268	630	511	1 176	3 502	9 126	
Buitenland	103	21	11	2	6	2	21	6	105	181	
w.v. ingedeeld naar hypotheeknemer											
hypotheekbanken en bouwfondsen	165 673	32 989	15 536	3 779	15 671	3 711	25 378	6 337	181 660	43 108	
verzekeraars, spaarkassen en											
pensioenfondsen	91 984	17 343	7 653	1 729	8 590	1 867	14 409	3 204	91 313	19 303	
banken	260 054	55 200	24 215	6 090	24 902	6 182	37 456	9 844	281 959	70 481	
andere rechtspersonen	18 675	4 210	1 845	591	2 037	501	3 539	1 056	20 621	6 372	
particulieren	2 958	613	244	67	286	236	471	127	3 275	1 033	
buitenland	1 016	440	274	106	246	78	396	216	2 020	1 299	
B. <i>Hypotheek op andere onroerende goederen</i>	45 527	42 482	3 618	4 056	3 603	5 149	6 034	8 931	43 569	64 654	
w.v. gegeven op											
landelijke eigendommen	5 876	3 954	470	411	525	362	896	1 016	6 082	5 815	
combinaties woonhuis/bedrijfspand	13 253	8 885	1 010	769	1 014	953	1 806	1 635	13 046	12 816	
bedrijfspanden	11 522	23 045	924	2 127	972	3 065	1 719	5 316	11 971	38 477	
voor bouwgrond bestemde percelen	14 876	6 598	1 214	749	1 092	769	1 613	964	12 470	7 546	
<i>Alle hypotheek te zamen</i>	585 887	153 277	53 385	16 419	55 335	17 724	87 683	29 717	624 417	206 251	
w.v. genomen door											
hypotheekbanken en bouwfondsen	185 055	46 856	17 197	5 320	17 335	5 460	28 155	9 323	201 179	62 357	
verzekeraars, spaarkassen en											
pensioenfondsen	95 552	19 445	7 927	1 961	8 854	2 933	14 864	3 550	94 290	22 136	
banken	279 642	75 077	25 655	7 853	26 351	7 991	39 747	13 437	299 887	98 927	
andere rechtspersonen	20 634	8 429	2 001	842	2 179	775	3 868	2 034	22 633	11 944	
particulieren	3 830	1 160	309	139	350	271	601	322	4 129	1 921	
buitenland	1 174	2 311	296	304	266	295	448	1 051	2 299	8 966	
Hypotheekrente	%										
Gemiddelde rente van alle nieuw ingeschreven hypotheek op onroerende goederen			5,82		5,33		5,28		5,24	5,56	
Gemiddelde rente van alle nieuw ingeschreven hypotheek op woonhuizen en combinaties woonhuis/bedrijfspand			5,82		5,33		5,28		5,24	5,56	
			dec. '97		maart '98		juni '98		sept. '98	dec. '98	
			mld gld								
Uitstaande schuld woninghypotheek ¹⁾ (ultimo)			426		440		452		466	483	

Bron: Kadata b.v.

1) Bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen en bouwfondsen, inclusief de woninghypotheek aan bedrijven en aan het buitenland. (voorlopige cijfers.)

	1996	1997	1998					Wijzigingen in % 1)					
			juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.*	okt. 1998 t.o.v. okt. 1997	nov. 1998 t.o.v. nov. 1997	sept. 1998– nov. 1998 t.o.v. sept. 1997– nov. 1997	jan. 1998– nov. 1998 t.o.v. jan. 1997– nov. 1997	dec. 1997– nov. 1998 t.o.v. dec. 1996– nov. 1997
Kappersbedrijven (SBI 9302.1)													
Prijs	103	107	111	111	110	110	110	110	1,9	1,9	1,9	2,7	2,8
Hoeveelheid	101	103	104	112	99	107	113	98	3,7	-1,2	3,4	2,5	2,7
Omzet	104	110	115	124	109	117	125	108	5,7	0,7	5,3	5,3	5,6

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Ontwikkeling van omzetten, prijzen en hoeveelheden van benzineservicestations. (1995=100)

(1998, no. 43) Inl. tel. (045) 570 63 76

	1998							Wijzigingen in % 1)				
	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	okt. 1998 t.o.v. okt. 1997	nov. 1998 t.o.v. nov. 1997	jan. 1998– nov. 1998 t.o.v. jan. 1997– nov. 1997	
Benzineservicestations incl. BTW (SBI 5050)												
prijs	111	111	109	108	108	109	111	111	-6,8	-6,9	-3,5	
hoeveelheid	110	115	114	113	109	112	116	112	10,1	10,9	7,9	
Omzet	123	128	125	122	118	122	128	125	2,6	3,2	4,3	

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Maandplanning sociaal-economische kerncijfers

Het CBS publiceert een jaarplanning en een halfjaarplanning van zijn persberichten. Deze geven een indicatie van het moment waarop nieuwe cijfers beschikbaar komen. De weekplanning geeft nauwkeurig weer op welke dag een persbericht gepubliceerd zal worden. Als een uitbreiding van de dienstverlening publiceert het CBS voortaan ook maandelijks de publicatiedata van een aantal sociaal-economische kerncijfers voor de komende vijf maanden.

Nieuwe cijfers over lonen en bevolking worden gepubliceerd in het Statistisch Bulletin.

De overige sociaal-economische kerncijfers worden als persbericht uitgebracht.

Onderwerp	Publicatiedatum					
	1999					
	februari	maart	april	mei	juni	
Kwartaalrekeningen	25 (4e kw 98) 1)		23 (4e kw 98) 2)		28 (1e kw 99) 1)	
Industriële productie	11 (12-98)		12 (01-99 – 02-99)		12 (03-99)	
Werkgelegenheid			27 4e kw 98)			
Werkloosheid	17 (11-98 – 01-99)		17 (12-98 – 02-99)		20 (01-99 – 03-99)	
Lonen*	25 (01-99)		25 (02-99)		29 (03-99)	
Consumentenprijzen	05 (01-99)		12 (02-99)		09 (03-99)	
Producentenprijzen	01 (12-98)		01 (01-99)		01 (02-99) 29 (03-99)	
Buitenlandse handel			uiterlijk 10 (12-98)		uiterlijk 10 (01-99)	
Bevolking*	18 (12-98)		18 (01-99)		15 (02-99)	
					uiterlijk 10 (02-99)	
					20 (03-99)	
					11 (04-99)	
					uiterlijk 30 (1e kw 99)	
					17 (03-99 – 05-99)	
					24 (05-99)	
					04 (05-99)	
					01 (04-99)	
					uiterlijk 10 (03-99)	
					17 (04-99)	

tussen haakjes staat de verslagperiode.

* gepubliceerd in het Statistisch Bulletin, beschikbaar op het Internet (www.cbs.nl)

1) Eerste raming.

2) Definitieve cijfers.

Smeed-, pers-, stamp-, profielwalsbedrijven 1997

Inl. tel. (045) 570 63 51

SBI 28.40	1995	1996	1997 *
Aantal bedrijven ¹⁾	89	88	88
Werknemers op de loonlijst eind september	6 568	6 787	6 966
	mln gld		
Productiewaarde	1 817	1 924	2 116
Industriële verkopen	1 777	1 905	2 039
w.o.			
buitenland	681	716	759
Verbruikswaarde	1 163	1 247	1 359
Toegevoegde waarde	654	677	757
Arbeidskosten	426	450	481
Bruto bedrijfsresultaat	227	226	276
Resultaat voor belastingen	124	122	173

1) Bedrijven met 20 en meer werknemers.

Overige metaalproductenindustrie 1997

Inl. tel. (045) 570 76 17

SBI 28.7	1995	1996	1997 *
Aantal bedrijven ¹⁾	139	134	148
Werknemers op de loonlijst eind september	11 897	11 791	12 144
	mln gld		
Productiewaarde	3 426	3 569	3 893
Industriële verkopen	3 221	3 315	3 683
w.o.			
buitenland	1 546	1 576	1 894
Verbruikswaarde	2 226	2 296	2 513
Toegevoegde waarde	1 200	1 273	1 380
Arbeidskosten	801	815	866
Bruto bedrijfsresultaat	396	455	510
Resultaat voor belastingen	207	218	438

1) Bedrijven met 20 en meer werknemers.

Tankbouw; cv-ketel-, radiatorenindustrie

Inl. tel. (045) 570 76 17

SBI 28.2	1995	1996	1997 *
Aantal bedrijven ¹⁾	85	79	79
Werknemers op de loonlijst eind september	7 209	6 930	6 687
	mln gld		
Productiewaarde	1 882	2 032	2 183
Industriële verkopen	1 671	2 073	2 173
w.o.			
buitenland	485	567	755
Verbruikswaarde	1 252	1 373	1 494
Toegevoegde waarde	630	659	689
Arbeidskosten	514	497	488
Bruto bedrijfsresultaat	115	161	200
Resultaat voor belastingen	24	80	89

1) Bedrijven met 20 en meer werknemers.

Gezinsconsumptie in november groeit met 4,4%

Het volume van de binnenlandse consumptieve bestedingen in november is 4,4% groter dan in dezelfde maand van 1997. Dit hoge stijgingspercentage is praktisch gelijk aan de toename van de binnenlandse consumptieve bestedingen over de eerste elf maanden van 1998. In dit tijdvak bedraagt de groei 4,3%. De sterkste groei in november heeft zich voorgedaan bij de duurzame goederen.

Daling bij bestedingen aan voedings- en genotmiddelen

Onder invloed van het ongunstige koopdagenpatroon neemt het volume van de bestedingen aan voedings- en genotmiddelen af met 3,1%. November telde dit jaar een zaterdag minder en een maandag meer. Daarnaast werden veel levensmiddelen voor 1 november, een zondag, al in oktober ingekocht. De daling is het grootst geweest bij de bestedingen aan aardappelen, groenten en fruit. Ook aan tabakswaaren is fors minder uitgegeven. Over de eerste elf maanden van het jaar bezien, is het volume van de bestedingen aan voedings- en genotmiddelen niet gegroeid ten opzichte van dezelfde periode in 1997.

Sterke toename bij aankoop vervoermiddelen

Het volume van de uitgaven aan duurzame goederen in november 1998 is, vergeleken met dezelfde maand een jaar eerder, 9,1% groter. Van deze artikelen neemt vooral de aankoop van consumptieelektronica, schoeisel en vervoermiddelen sterk toe. Vooral de aankoop van nieuwe personenauto's is flink aangetrokken. Woninginrichtingsartikelen zijn eveneens gewild. Gemeten over de eerste elf maanden van het jaar is er sprake van een uitzonderlijk hoge groei van de bestedingen aan duurzame goederen (8,5%).

Diensten en overige goederen: volumegroei 4,5%

De grootste van de drie consumptie categorieën, die van de diensten en overige goederen, kent in november een volumestijging van 4,6%. Met name het verbruik van verwarming, verlichting en water is vergeleken met november 1997 toegenomen.

Over de eerste elf maanden van 1998 komt het stijgingspercentage bij deze categorie uit op 4,1%. In deze periode is met name aan vervoer en communicatie en aan financiële diensten fors meer besteed. De meest bescheiden groei doet zich in dit tijdvak voor bij het verbruik van verwarming, verlichting en water. Ook bij medische zorg en bij woningdiensten is de toename van de bestedingen relatief laag.

Toelichting

De binnenlandse consumptieve bestedingen betreffen alle uitgaven op Nederlands grondgebied, dus ook de uitgaven van buitenlandse toeristen in Nederland. De uitgaven van Nederlandse ingezetenen in het buitenland zijn niet in het cijfer opgenomen. De groeicijfers zijn steeds gebaseerd op een vergelijking met dezelfde periode in het voorgaand jaar. Maandcijfers worden beïnvloed door de samenstelling van de koopdagen. Op een vrijdag of zaterdag wordt beduidend meer besteed dan op een maandag of dinsdag. Dit koopdageneffect effect betreft vooral de uitgaven aan levensmiddelen en duurzame consumptiegoederen.

Consumptieve bestedingen van gezinshuishoudingen ¹⁾, volumemutaties

(1998, no.51) Inl. tel. (070) 337 48 66

	Mutaties in procenten t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar														
	1996		1997		1998										
					4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	jan.–nov.
Voedings- en genotmiddelen	1,8	1,4	0,1	1,7	0,5	-1,8	3,1	1,4	-6,7	0,0	1,6	-3,1	0,0		
<i>Voedingsmiddelen</i>	1,8	1,8	0,8	2,0	0,1	-1,5	3,3	1,5	-6,5	0,8	1,1	-3,1	0,0		
Aardappelen, groenten en fruit	1,0	0,8	-0,6	0,9	-4,2	-5,1	-0,4	-0,8	-8,4	-6,0	-1,8	-6,6	-3,1		
Vlees, vleeswaren en -conserven	1,6	-0,4	-0,6	-0,5	-3,9	-5,6	-1,4	-3,8	-9,4	-3,4	-2,5	-5,8	-3,5		
Vis	0,3	8,4	6,7	2,8	1,7	2,1	1,4	4,1	-6,1	8,7	0,7	-4,6	1,4		
Zuivelproducten	1,7	1,7	1,1	4,3	0,6	-0,6	4,1	-0,1	-4,3	2,8	2,2	-2,9	1,0		
Brood, beschuit en broodproducten	4,3	4,1	2,8	3,1	4,1	1,9	3,7	6,4	-5,3	4,9	2,9	0,9	2,8		
Overige voedingsmiddelen	2,1	3,1	1,5	3,3	5,4	3,4	10,8	7,9	-4,1	6,6	6,1	0,9	4,0		
<i>Genotmiddelen</i>	1,6	0,9	-1,1	1,0	1,4	-2,4	2,6	1,4	-7,1	-1,4	2,5	-3,0	-0,1		
Zoetwaren	2,9	1,5	-1,5	1,5	2,1	-0,3	4,8	6,0	-1,7	-4,7	7,0	-5,2	1,1		
Tabak	-0,2	-2,5	-3,0	-0,7	-3,3	-2,8	-0,6	0,0	-6,8	-1,5	-4,9	-6,4	-2,9		
Dranken	2,3	2,6	0,2	1,7	4,1	-3,3	4,0	0,2	-10,4	1,1	4,5	1,1	1,1		
Consumptie ijs	-0,8	3,5	2,7	3,6	1,7	-5,0	-1,2	-6,5	-7,4	2,0	0,9	3,0	0,1		
Duurzame consumptiegoederen	3,0	4,6	6,5	5,8	8,7	10,6	6,7	13,2	10,8	7,5	8,7	9,1	8,5		
Kleding en textiel	2,0	3,2	6,7	-0,5	5,4	9,3	-1,6	8,7	19,5	2,2	3,7	2,3	4,5		
Mode-artikelen en lederwaren	-5,0	5,0	5,7	-7,3	-0,8	5,4	.	.	.	.	.	.	-0,6		
Schoeisel	4,0	1,1	0,8	-2,6	7,4	6,3	0,3	7,5	9,8	2,3	-0,8	8,0	4,0		
Woninginrichtingsartikelen	3,9	3,7	3,9	6,9	5,3	10,3	4,5	14,3	9,5	6,8	9,8	8,2	7,8		
Huishoudelijke apparaten	4,3	8,6	11,2	12,7	17,9	16,9	24,0	17,6	16,5	16,6	22,6	15,7	16,5		
Huishoudelijke artikelen	1,2	0,8	4,2	-3,7	-0,3	0,7	-0,7	0,9	0,9	0,4	4,7	-1,0	-0,5		
Vervoermiddelen en onderdelen	2,5	2,2	2,1	4,6	8,9	9,9	8,8	16,1	1,5	11,5	6,9	17,5	8,4		
Overige duurzame goederen	4,7	10,0	12,3	16,9	14,9	13,8	12,5	18,5	11,7	10,9	14,6	11,4	14,7		
Overige goederen en diensten	2,8	3,2	3,2	3,7	4,1	4,4	4,1	4,5	4,0	4,6	4,3	4,6	4,1		
Motorbrandstoffen	3,1	2,5	1,1	3,8	1,5	7,3	0,2	9,8	5,1	7,1	.	.	5,2		
Verwarming, verlichting en water	9,2	-5,4	-3,2	-5,3	-1,3	5,8	2,3	6,6	4,3	6,6	4,9	13,1	0,7		
Woningdiensten	2,4	2,5	2,5	2,8	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7		
Maaltijd-, drank- en logiesverstrekking	-0,1	5,3	4,3	4,5	5,1	2,3	4,2	2,1	2,0	2,9	.	.	3,6		
Diensten m.b.t. ontspanning en cultuur	3,3	1,5	1,4	3,2	3,2	3,3	.	.	.	.	.	.	3,2		
Vervoers- en communicatiediensten	6,7	8,6	10,0	9,3	7,8	7,5	.	.	.	.	.	.	8,1		
Medische diensten	1,9	1,8	1,7	1,9	2,2	2,1	.	.	.	.	.	.	2,1		
Financiële en zakelijke diensten	4,2	9,4	9,8	9,4	8,8	7,5	.	.	.	.	.	.	8,4		
Andere goederen en diensten	2,1	3,5	3,6	5,2	5,6	5,7	.	.	.	.	.	.	5,4		
Binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen	2,7	3,2	3,4	3,8	4,4	4,6	4,5	5,7	3,6	4,5	4,8	4,4	4,3		
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	1,6	11,6	25,0	16,7	15,3	0,2	.	.	.	.	.	.	8,4		
Consumptie door gezinshuishoudingen in het buitenland	1,4	3,6	9,0	12,0	4,4	10,0	.	.	.	.	.	.	9,0		
Consumptieve bestedingen van gezinshuishoudingen	2,7	3,0	3,1	3,8	4,2	5,0	3,8	5,3	4,2	5,5	4,8	4,9	4,4		

¹⁾ Aansluitend bij de Nationale rekeningen 1997 en Kwartaalrekeningen 1998

	Mutaties in procenten t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar												
	1996	1997	1998										
			4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	jan.–nov.
Voedings- en genotmiddelen	2,2	3,5	3,2	4,2	3,4	0,5	5,2	4,2	-4,7	2,2	3,9	-1,1	2,4
<i>Voedingsmiddelen</i>	1,9	3,9	4,6	4,7	3,4	1,0	5,6	4,6	-4,4	3,2	3,3	-1,6	2,6
Aardappelen, groenten en fruit	1,1	3,9	7,1	0,6	3,9	2,2	5,5	9,1	-2,8	0,4	5,7	1,1	2,5
Vlees, vleeswaren en -conserven	2,0	2,0	2,9	3,6	-2,1	-4,7	-1,0	-2,7	-8,9	-2,4	-1,6	-6,8	-1,7
Vis	5,0	8,5	8,4	8,8	8,1	10,5	7,9	12,1	1,5	18,4	8,4	3,1	8,5
Zuivelproducten	2,5	2,2	2,4	5,3	3,1	1,5	6,5	2,4	-2,6	5,1	3,5	-1,5	2,8
Brood, beschuit en broodproducten	4,5	4,1	2,7	4,0	5,4	3,1	4,9	7,5	-4,2	6,3	4,4	2,6	4,0
Overige voedingsmiddelen	0,6	6,4	6,3	8,6	7,5	3,5	11,5	8,3	-3,7	6,0	5,4	-0,4	5,8
<i>Genotmiddelen</i>	2,9	2,7	0,7	3,3	3,3	-0,5	4,6	3,3	-5,2	0,4	5,1	-0,2	2,1
Zoetwaren	3,4	2,3	-0,1	2,2	3,0	0,1	5,7	6,4	-1,0	-4,5	7,0	-4,8	1,7
Tabak	2,7	2,4	0,9	5,2	1,2	1,7	3,9	4,7	-2,4	3,1	3,0	1,3	2,6
Dranken	2,8	3,1	0,9	2,7	5,2	-2,1	4,9	1,5	-9,3	2,5	5,6	2,3	2,3
Consumptie ijs	0,0	4,0	3,8	2,4	1,8	-5,0	-0,9	-6,1	-7,2	1,0	-0,7	1,3	-0,4
Duurzame consumptiegoederen	2,3	4,5	6,8	6,2	9,5	11,5	7,7	14,9	11,7	8,0	8,4	8,3	9,0
Kleding en textiel	1,9	4,2	8,1	1,9	9,2	12,6	2,8	13,5	23,2	4,9	6,3	4,7	7,6
Mode-artikelen en lederwaren	-4,8	4,6	5,7	-8,0	-3,9	2,7							-3,4
Schoeisel	4,1	2,9	3,1	0,5	10,5	11,2	2,8	14,5	15,3	5,4	0,6	9,2	7,2
Woninginrichtingsartikelen	4,6	4,0	4,5	7,6	6,9	12,1	6,0	15,8	11,1	9,1	11,8	10,3	9,3
Huishoudelijke apparaten	0,4	5,9	9,2	9,8	14,8	14,4	21,1	15,1	14,1	14,1	18,4	12,2	13,5
Huishoudelijke artikelen	2,1	2,3	5,5	-2,1	1,2	2,5	1,1	2,4	2,4	2,7	7,1	0,4	1,2
Vervoermiddelen en onderdelen	1,3	1,4	2,0	4,8	9,2	10,9	9,3	17,4	2,4	12,1	7,5	18,1	8,9
Overige duurzame goederen	3,5	9,6	11,6	15,6	13,4	12,2	10,6	17,6	10,8	7,9	8,5	4,0	12,2
Overige goederen en diensten	5,3	5,8	6,1	6,3	6,6	6,2	6,5	6,4	5,8	6,4	6,1	6,3	6,3
Motorbrandstoffen	9,1	7,9	6,9	6,0	5,2	1,8	3,2	7,1	-2,2	0,6	.	.	4,3
Verwarming, verlichting en water	16,3	2,1	4,8	-1,6	1,5	5,9	4,6	6,7	4,6	6,4	4,0	11,7	2,6
Woningdiensten	6,8	6,6	6,5	6,8	6,7	6,2	6,7	6,2	6,2	6,2	6,1	6,1	6,5
Maaltijd-, drank- en logiesverstrekking	3,5	7,4	6,4	6,5	7,1	4,0	5,9	3,2	3,6	5,4	.	.	5,6
Diensten m.b.t. ontspanning en cultuur	6,6	4,2	4,0	4,9	5,8	5,5							5,5
Vervoers- en communicatiediensten	14,2	11,1	11,5	9,6	7,6	5,9							8,0
Medische diensten	3,4	4,3	4,4	3,5	4,2	4,2							4,0
Financiële en zakelijke diensten	-2,4	6,3	6,9	12,8	12,3	10,7							11,3
Andere goederen en diensten	2,7	4,7	5,8	7,5	7,5	8,1							7,5
Binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen	4,3	5,2	5,8	6,0	6,7	6,3	6,6	7,7	5,2	6,1	6,2	5,6	6,3
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	3,3	14,0	27,8	19,0	17,2	0,8							9,8
Consumptie door gezinshuishoudingen in het buitenland	4,6	7,5	13,5	16,2	5,2	9,6							9,8
Consumptieve bestedingen van gezinshuishoudingen	4,3	5,1	5,6	6,1	6,4	6,7	5,8	7,2	5,7	7,0	6,2	6,0	6,3

¹⁾ Aansluitend bij de Nationale rekeningen 1997 en Kwartaalrekeningen 1998

Technische toelichting

Het CBS heeft de verwerkingsmethoden van de opgaven voor de statistiek van de internationale handel per verslagmaand januari 1997 herzien.

Een toelichting hierop is te vinden in de publicatie 'Statistiek van de Internationale Handel, Publicaties 1997'.

De maandcijfers van de in- en uitvoer worden twee maal per jaar nader vastgesteld. De eerste keer als het desbetreffende kwartaal afgerond is, de tweede maal als het jaar afgesloten wordt. In onderstaande tabellen zijn de maandcijfers tot en met het derde kwartaal van 1998 gecorrigeerd.

Geregistreerde en bijgeschatte in- en uitvoer, 1993-1998

(1998, no 51) Inl. tel. (045) 570 66 82

	EU-registratie		Bijchatting		Totaal	Overige landen registratie		Bijchatting		Totaal	Totaal EU+OV
	waarde	aandeel	waarde	aandeel	waarde	waarde	aandeel	waarde	aandeel	waarde	waarde
	mld gld	%	mld gld	%	mld gld		%	mld gld	%	mld gld	
Invoer											
1993	125,5	88	16,5	12	142,0	-	-	-	-	89,7	231,6
1994	143,1	91	13,6	9	156,7	-	-	-	-	99,7	256,4
1995	163,1	87	25,3	13	188,4	-	-	-	-	96,8	285,1
1996	165,0	84	32,5	16	197,5	108,9	98	1,9	2	110,9	308,4
1997	180,5	84	35,3	16	215,8	128,0	98	3,1	2	131,1	346,9
1998											
januari	14,4	82	3,2	18	17,6	11,9	96	0,5	4	12,4	30,0
februari	14,7	80	3,8	20	18,4	11,2	94	0,7	6	11,9	30,3
maart	15,7	77	4,6	23	20,2	12,4	93	0,9	7	13,2	33,5
april	14,8	78	4,2	22	19,0	11,1	95	0,6	5	11,6	30,6
mei	13,7	75	4,6	25	18,3	10,6	95	0,6	5	11,1	29,4
juni	14,3	74	5,0	26	19,3	11,0	93	0,9	7	11,9	31,2
juli	14,2	77	4,2	23	18,3	10,8	93	0,8	7	11,6	29,9
augustus	11,2	73	4,2	27	15,5	10,9	94	0,8	6	11,7	27,2
september	13,7	74	4,9	26	18,7	12,3	96	0,6	4	12,9	31,6
oktober	11,2	60	7,4	40	18,6	10,7	88	1,4	12	12,1	30,7
november	12,0	63	7,1	37	19,1	11,4	94	0,8	6	12,2	31,3
Uitvoer											
1993	179,3	94	11,5	6	190,8	-	-	-	-	67,5	258,3
1994	201,4	93	14,4	7	215,8	-	-	-	-	71,7	287,5
1995	227,8	89	22,9	11	250,7	-	-	-	-	65,5	316,2
1996	232,9	87	35,5	13	268,4	69,0	98	1,5	2	70,5	338,8
1997	257,9	88	36,6	12	294,5	81,0	97	2,3	3	83,3	377,8
1998											
januari	21,6	85	3,9	15	25,4	6,0	93	0,5	7	6,4	31,9
februari	21,2	83	4,4	17	25,6	6,4	93	0,5	7	6,9	32,5
maart	23,4	82	5,0	18	28,4	7,1	93	0,6	7	7,6	36,1
april	20,4	80	5,2	20	25,6	6,5	91	0,7	9	7,2	32,8
mei	19,5	78	5,4	22	24,9	6,2	89	0,8	11	7,0	31,9
juni	20,3	77	5,9	23	26,2	7,2	93	0,5	7	7,7	33,9
juli	20,4	82	4,5	18	24,9	7,4	93	0,5	7	8,0	32,9
augustus	17,3	79	4,6	21	21,9	5,9	91	0,6	9	6,5	28,4
september	21,0	78	6,1	22	27,1	6,7	92	0,6	8	7,2	34,3
oktober	16,8	64	9,5	36	26,3	5,5	79	1,4	21	6,9	33,2
november	17,1	66	8,9	34	26,0	5,0	71	2,0	29	7,0	33,0

De buitenlandse handel van Nederland

(1998, no.51) Inl. tel. (045) 570 66 82

	1997		1998		1997		1998													
	1997	Dec.'97- nov.'98	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.
	mIn gld																			
Invoer	346 947	365 403	335 713	29 690	30 008	30 329	33 459	30 636	29 408	31 194	29 935	27 165	31 566	30 732	31 280					
Uitvoer	377 762	393 741	360 779	32 962	31 865	32 498	36 071	32 769	31 945	33 905	32 854	28 439	34 271	33 160	33 001					
Dekkings- percentage	108,9	107,8	107,5	111,0	106,2	107,2	107,8	107,0	108,6	108,7	109,8	104,7	108,6	107,9	105,5					

	Invoer			Uitvoer		
	nov. '98	jan.–nov. '98		nov. '98	jan.–nov. '98	
		absoluut	verandering t.o.v. jan.–nov.'97		absoluut	verandering t.o.v. jan.–nov.'97
	mln gld		%	mln gld		%
Totaal	31 280	335 713	5,8	33 001	360 779	4,6
<i>Europa</i>	21 075	225 561	2,8	28 335	308 656	5,4
Europese Unie	19 122	203 090	3,0	26 014	282 374	4,9
Frankrijk	2 201	22 884	1,8	3 627	38 556	8,2
België en Luxemburg	3 446	35 420	4,3	4 180	45 433	0,5
Duitsland	6 257	67 419	1,8	8 616	95 872	2,0
Italië	1 040	11 369	0,2	2 016	21 081	8,6
Verenigd Koninkrijk	3 068	32 679	0,4	3 253	36 649	6,1
Ierland	422	4 562	13,6	242	2 853	5,7
Denemarken	345	3 638	1,2	572	6 069	7,1
Griekenland	36	520	6,6	267	2 798	3,3
Portugal	186	2 118	6,6	269	3 020	14,3
Spanje	744	7 979	10,0	1 187	11 840	15,1
Zweden	891	8 911	8,7	898	8 793	11,0
Finland	249	3 046	6,7	352	3 584	18,7
Oostenrijk	238	2 546	11,8	534	5 821	9,7
Noorwegen	379	5 648	-16,7	309	3 132	22,4
Zwitserland	413	4 113	18,8	554	5 540	12,9
Turkije	166	1 848	21,5	237	2 935	5,5
overig West Europa	62	695	1,3	160	1 754	6,2
Polen	206	2 091	19,9	356	3 861	25,9
Tsjechische Rep.	103	981	36,6	160	1 504	12,8
Hongarije	150	1 627	15,7	137	1 315	12,4
Rusland	236	2 882	-15,1	145	3 098	-13,9
overig Oost Europa	237	2 584	3,2	264	3 145	16,8
<i>Afrika</i>	467	6 309	2,4	616	6 448	16,7
<i>Amerika</i>	3 749	41 151	6,8	1 964	21 133	9,3
Verenigde Staten van Amerika	2 852	30 405	5,7	1 287	14 346	9,6
Canada	178	1 850	20,3	105	1 257	14,3
overig Noord-Amerika	0	0	215,7	0	2	-60,2
Brazilië	292	3 275	5,7	107	1 389	-2,5
Argentinië	75	1 079	26,0	55	544	1,8
overig Midden- en Zuid Amerika	352	4 541	6,8	410	3 595	12,8
<i>Azië</i>	5 897	61 608	17,7	1 841	21 369	-9,4
Israël	131	1 677	15,7	117	1 306	16,6
overig Nabije en Midden-Oosten	17	169	-23,2	75	749	6,0
Iran	82	702	-40,0	34	478	-6,7
Saoedi-Arabië	186	2 573	-34,0	100	1 141	-3,3
Koeweit	59	1 315	-33,1	23	276	21,3
overig Arabische Golf Staten	84	1 163	120,7	170	1 804	27,6
India	118	1 448	3,1	68	858	1,0
Thailand	254	2 607	5,6	69	782	-24,3
Indonesië	152	2 268	15,0	36	396	-61,5
Maleisië	504	3 961	42,4	50	597	-24,6
Singapore	445	4 423	49,6	123	1 420	-17,6
China	618	6 889	26,3	111	1 421	-3,9
Zuid Korea	245	2 838	63,8	121	1 446	-25,1
Japan	1 347	14 130	22,1	303	3 232	-6,0
Taiwan	789	6 641	24,1	241	2 853	0,6
Hongkong	520	5 086	17,0	119	1 583	-22,7
overig Azië	347	3 718	20,2	81	1 026	-18,5
Australië, Oceanië en overige gebieden	90	1 042	43,3	117	1 427	-0,1
<i>Overige</i>	1	44		128	1 746	

Berekening procentuele verandering is gebaseerd op hele bedragen.

Invoer per goederensoort

(1998, no 51) Int. tel. (045) 570 66 82

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification	Nov.		Nov. '98 t.o.v. nov. '97	Jan.-nov.		Jan.-nov.'98 t.o.v. jan.-nov.'97
	1997	1998		1997	1998	
	mln gld		%	mln gld	%	
Totaal	30 074	31 280	4,0	317 257	335 713	5,8
00 Levende dieren, m.u.v. dieren bedoeld bij afd. 03	96	80	-15,9	1 029	928	-9,9
01 Vlees en vleesproducten	272	229	-15,8	2 893	2 741	-5,2
02 Zuivelproducten en eieren	394	368	-6,6	4 551	4 457	-2,1
03 Vis, schaal- en weekdieren en bereidingen daarvan	184	186	1,4	1 788	2 020	13,0
04 Granen en graanproducten	275	299	8,7	3 618	3 356	-7,3
05 Groenten en fruit	659	657	-0,3	7 827	8 000	2,2
06 Suiker en suikerwerken, honing	63	68	7,9	809	777	-3,9
07 Koffie, thee, cacao, specerijen en fabrikaten daarvan	326	311	-4,5	3 341	3 548	6,2
08 Veevoeder, m.u.v. niet gemalen granen	183	188	2,5	2 378	1 985	-16,5
09 Bereide voedingsmiddelen, n.a.g.	101	90	-10,8	1 024	1 038	1,3
11 Dranken	227	246	8,0	2 359	2 238	-5,1
12 Tabak en tabaksfabrikaten	174	172	-1,3	2 020	1 870	-7,4
21 Ongelooide huiden en vellen	28	16	-42,1	308	199	-35,3
22 Oliehoudende zaden en vruchten	316	212	-32,9	2 854	2 776	-2,7
23 Ruwe, synthetische en geregenereerde rubber	37	39	6,7	383	471	22,9
24 Kurk en hout	190	194	2,0	2 213	2 094	-5,4
25 Papierstof en papierafval	126	114	-10,0	1 319	1 448	9,8
26 Textielvezels, textielafval en lompen	49	49	-0,8	533	568	6,4
27 Natuurlijke meststoffen en ruwe minerale producten	148	148	-0,1	1 475	1 661	12,6
28 Metaalertsen en metaalafval	313	191	-39,0	3 117	2 707	-13,2
29 Andere ruwe dierlijke en plantaardige producten	229	228	-0,4	2 367	2 459	3,9
32 Steenkool, cokes en briketten	151	116	-23,1	1 712	1 774	3,6
33 Ruwe aardolie en aardolieproducten	1 835	1 151	-37,3	22 008	15 984	-27,4
34 Aardgas en industriegas	177	141	-20,2	1 969	1 688	-14,3
35 Elektrische energie	39	35	-9,3	428	409	-4,3
41 Dierlijke oliën en vetten	26	11	-56,1	265	224	-15,3
42 Plantaardige vette oliën	123	192	56,4	1 153	2 149	86,4
43 Was; mengsels en bereidingen van oliën en vetten, niet geschikt voor menselijke consumptie n.a.g.	40	52	30,0	410	515	25,8
51 Organische chemische producten	1 084	834	-23,1	10 577	10 661	0,8
52 Anorganische chemische producten	237	230	-2,9	2 391	2 555	6,9
53 Kleur-, looi- en verfstoffen	204	217	6,2	2 235	2 304	3,1
54 Medicinale en farmaceutische producten	555	727	31,0	6 703	7 549	12,6
55 Etherische oliën, parfumerieën, zeep- en reinigingsmiddelen	230	251	8,8	2 655	2 737	3,1
56 Kunstmatige meststoffen	38	39	3,0	443	515	16,2
57 Kunststof in primaire vormen	521	497	-4,5	5 680	5 801	2,1
58 Werken van kunststof n.a.g.	309	331	7,2	3 379	3 538	4,7
59 Andere chemische producten, n.a.g.	324	347	7,1	4 191	4 290	2,4
61 Leder en -waren, bereide pelderijen	38	35	-7,2	421	399	-5,1
62 Rubberwaren, n.a.g.	270	304	12,7	2 924	3 220	10,1
63 Kurk- en houtwaren, behalve meubelen	226	216	-4,8	2 430	2 358	-2,9
64 Papier, karton en artikelen	724	750	3,6	8 057	8 544	6,0
65 Garens, weefsels e.d.	652	603	-7,5	6 967	7 209	3,5
66 Fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen, n.a.g.	430	414	-3,7	4 340	4 361	0,5
67 IJzer en staal	766	780	1,7	8 223	9 246	12,4
68 Non-ferrometalen	516	572	10,8	5 334	6 162	15,5
69 Metaalwaren, n.a.g.	803	785	-2,2	8 123	8 648	6,5
71 Generatoren en motoren	533	619	16,0	5 763	6 102	5,9
72 Gespecialiseerde machines	512	627	22,5	5 589	6 510	16,5
73 Machines voor metaalbewerking	85	111	31,3	929	1 154	24,2
74 Diverse machines, n.a.g.	934	940	0,6	10 580	10 829	2,4
75 Kantoor- en automatische gegevensverwerkende machines	3 852	4 619	19,9	34 510	43 600	26,3
76 Toestellen voor telecommunicatie en voor opnemen en weergeven van geluid	976	1 083	10,9	8 971	10 522	17,3
77 Elektrische apparaten, n.a.g.	1 938	1 988	2,6	20 253	21 388	5,6
78 Voertuigen voor wegvervoer	2 331	2 874	23,3	23 491	27 465	16,9
79 Ander vervoermaterieel	348	665	91,1	2 643	2 542	-3,8
81 Geprefabriceerde bouwwerken, sanitaire artikelen, installaties voor centrale verwarming en verlichtings- toestellen n.a.g.	173	186	7,7	1 690	1 679	-0,7
82 Meubelen en toebehoren, artikelen voor bedden n.a.g.	389	443	13,9	4 290	4 672	8,9
83 Reisartikelen, handtassen e.d.	51	49	-3,6	583	681	16,7
84 Kleding en toebehoren	769	826	7,4	11 136	11 976	7,5
85 Schoeisel	165	197	19,3	2 458	2 543	3,5
87 Instrumenten en apparaten voor beroepsuitoefening wetenschap, n.a.g.	570	606	6,4	5 988	6 484	8,3
88 Apparaten en benodigdheden voor fotografie, optiek e.d.; uurwerken	322	283	-12,2	3 161	3 444	9,0
89 Diverse fabrikaten, n.a.g.	1 355	1 395	3,0	13 558	13 534	-0,2
93 Boordprovisie en benodigdheden voor schepen en vliegtuigen en goederen n.a.g.	7	5	-23,1	69	71	2,5
96 Niet in circulatie zijnde munten, behalve gouden munten	0	1	325,7	4	3	-20,2
97 Niet-monetair goud	54	46	-16,3	371	334	-10,0

Uitvoer per goederensoort

(1998, no 51) Inl. tel. (045) 570 66 82

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification	Nov.		Nov. '98 t.o.v. nov. '97	Jan.-nov.		Jan.-nov.'98 t.o.v. jan.-nov.'97
	1997	1998		1997	1998	
	mln gld		%	mln gld	%	
Totaal	32 719	33 001	0,9	344 800	360 779	4,6
00 Levende dieren, m.u.v. dieren bedoeld bij afd. 03	55	114	105,7	902	929	3,0
01 Vlees en vleesproducten	849	784	-7,8	9 599	9 420	-1,9
02 Zuivelproducten en eieren	794	834	5,0	8 325	8 760	5,2
03 Vis, schaal- en weekdieren en bereidingen daarvan	279	300	7,7	2 938	3 095	5,3
04 Granen en graanproducten	204	183	-10,2	2 423	2 312	-4,6
05 Groenten en fruit	1 001	1 036	3,5	12 532	13 202	5,3
06 Suiker en suikerwerken, honing	124	117	-5,6	1 421	1 356	-4,6
07 Koffie, thee, cacao, specerijen en fabrikaten daarvan	414	349	-15,7	3 724	3 725	0,0
08 Veevoeder, m.u.v. niet gemalen granen	369	336	-8,8	4 245	3 813	-10,2
09 Bereide voedingsmiddelen, n.a.g.	303	288	-4,9	3 263	3 281	0,6
11 Dranken	271	299	10,2	3 052	3 140	2,9
12 Tabak en tabaksfabrikaten	449	508	13,2	5 409	5 632	4,1
21 Ongelooide huiden en vellen	50	40	-20,1	580	463	-20,2
22 Oliehoudende zaden en vruchten	83	80	-2,9	623	850	36,5
23 Ruwe, synthetische en geregenereerde rubber	68	71	4,2	681	766	12,5
24 Kurk en hout	44	43	-0,6	539	536	-0,5
25 Papierstof en papierafval	47	43	-9,2	518	533	3,0
26 Textielvezels, textielafval en lommen	38	38	-0,2	399	415	4,0
27 Natuurlijke meststoffen en ruwe minerale producten	104	103	-1,1	1 110	1 208	8,8
28 Metaalresten en metaalafval	229	168	-26,6	2 445	2 198	-10,1
29 Andere ruwe dierlijke en plantaardige producten	920	1 063	15,5	11 540	12 361	7,1
32 Steenkool, cokes en briketten	55	44	-20,2	606	628	3,6
33 Ruwe aardolie en aardolieproducten	1 442	979	-32,1	16 565	13 150	-20,6
34 Aardgas en industrie-gas	888	749	-15,7	7 606	6 065	-20,3
35 Elektrische energie	1	5	295,5	18	40	120,0
41 Dierlijke oliën en vetten	21	13	-37,0	174	174	-0,1
42 Plantaardige vette oliën	196	183	-6,3	1 920	2 390	24,5
43 Was; mengsels en bereidingen van oliën en vetten, niet geschikt voor menselijke consumptie n.a.g.	79	74	-5,7	828	885	6,9
51 Organische chemische producten	1 422	1 196	-15,9	15 170	15 131	-0,3
52 Anorganische chemische producten	282	360	27,8	3 343	3 428	2,5
53 Kleur-, looi- en verfstoffen	321	322	0,3	3 704	3 699	-0,1
54 Medicinale en farmaceutische producten	626	754	20,4	6 970	7 952	14,1
55 Etherische oliën, parfumerieën, zeep- en reinigingsmiddelen	239	250	5,0	2 798	2 843	1,6
56 Kunstmatige meststoffen	126	122	-3,1	1 584	1 508	-4,8
57 Kunststof in primaire vormen	1 137	1 149	1,0	13 365	13 368	0,0
58 Werken van kunststof n.a.g.	338	335	-0,9	3 679	3 863	5,0
59 Andere chemische producten, n.a.g.	589	545	-7,5	6 125	6 535	6,7
61 Leder en -waren, bereide peltierijen	50	36	-28,1	479	468	-2,2
62 Rubberwaren, n.a.g.	240	234	-2,5	2 475	2 507	1,3
63 Kurk- en houtwaren, behalve meubelen	105	91	-13,7	1 111	1 010	-9,1
64 Papier, karton en artikelen	665	654	-1,6	7 260	7 530	3,7
65 Garens, weefsels e.d.	782	857	9,6	8 384	9 057	8,0
66 Fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen, n.a.g.	293	304	3,7	3 222	3 385	5,1
67 IJzer en staal	702	592	-15,7	7 153	6 967	-2,6
68 Non-ferrometalen	473	412	-12,9	5 112	5 358	4,8
69 Metaalwaren, n.a.g.	730	725	-0,6	7 704	7 910	2,7
71 Generatoren en motoren	318	439	37,8	3 651	4 301	17,8
72 Gespecialiseerde machines	791	766	-3,2	7 738	7 964	2,9
73 Machines voor metaalbewerking	84	86	3,0	850	929	9,3
74 Diverse machines, n.a.g.	899	970	7,9	9 719	10 358	6,6
75 Kantoor- en automatische gegevensverwerkende machines	3 606	4 186	16,1	32 923	40 019	21,6
76 Toestellen voor telecommunicatie en voor opnemen en weergeven van geluid	705	705	0,0	6 503	7 263	11,7
77 Elektrische apparaten, n.a.g.	2 199	2 204	0,2	22 788	24 020	5,4
78 Voertuigen voor wegvervoer	1 747	1 993	14,1	16 748	19 996	19,4
79 Ander vervoermaterieel	198	206	4,2	2 575	1 809	-29,7
81 Geprefabriceerde bouwwerken, sanitaire artikelen, installaties voor centrale verwarming en verlichtings-toestellen n.a.g.	168	178	5,9	1 800	1 809	0,5
82 Meubelen en toebehoren, artikelen voor bedden n.a.g.	182	189	4,0	1 966	2 008	2,1
83 Reisartikelen, handtassen e.d.	34	37	9,5	401	431	7,6
84 Kleding en toebehoren	564	605	7,2	6 725	7 002	4,1
85 Schoeisel	94	112	19,7	1 330	1 469	10,5
87 Instrumenten en apparaten voor beroepsuitoefening, wetenschap, n.a.g.	578	676	16,8	6 064	6 829	12,6
88 Apparaten en benodigdheden voor fotografie, optiek e.d.; uurwerken	590	461	-21,8	5 304	5 662	6,7
89 Diverse fabrikaten, n.a.g.	1 349	1 319	-2,2	12 963	14 069	8,5
93 Boordprovisie en benodigdheden voor schepen en vliegtuigen en goederen n.a.g.	59	62	4,3	839	793	-5,5
96 Niet in circulatie zijnde munten, behalve gouden munten	1	0	-66,9	10	6	-38,7
97 Niet-monetair goud	58	26	-55,5	281	196	-30,3

Berekening procentuele verandering is gebaseerd op hele bedragen.

	Gemiddelden					Week 4 per dag				
	1998	1999				25-1	26-1	27-1	28-1	29-1
	dec.	jan.	week 2	week 3	week 4	'99	'99	'99	'99	'99
%										
Gemiddeld effectief rendement										
Staatsleningen, algemeen w.v. met gemiddeld resterende looptijd van	3,91	3,71	3,73	3,70	3,66	3,65	3,65	3,68	3,67	3,68
3-< 5 jaar	3,46	3,22	3,21	3,18	3,17	3,15	3,15	3,18	3,17	3,18
5-< 8 jaar	3,73	3,55	3,54	3,55	3,51	3,50	3,50	3,53	3,52	3,52
3-< 8 jaar	3,62	3,42	3,41	3,40	3,38	3,36	3,36	3,39	3,38	3,38
Vijf langstlopende staatsleningen	4,31	4,16	4,20	4,14	4,11	4,10	4,10	4,12	4,12	4,13
Nieuwste 10-jarige staatslening	3,97	3,80	3,84	3,77	3,75	3,73	3,73	3,76	3,76	3,77
Gewone obligaties ten laste van algemene en coöp. georg. banken	4,11	3,89	3,91	3,86	3,84	3,83	3,83	3,83	3,86	3,85
Pand- en bankbrieven	4,22	4,03	4,06	3,99	3,96	3,96	3,97	3,97	3,96	3,95
Kapitaalobligaties	4,46	4,25	4,29	4,22	4,18	4,17	4,18	4,18	4,19	4,19
CBS-koersindex voor staatsobligaties	ultimo 1983=100									
Gemiddeld resterende looptijd										
3-< 5 jaar	119,6	120,7	120,7	120,8	120,9	121,0	121,0	120,9	120,9	120,8
5-< 8 jaar	130,8	132,2	132,3	132,2	132,5	132,6	132,6	132,4	132,4	132,5
8-<10 jaar	137,3	139,2	138,9	139,6	139,9	140,1	140,1	139,8	139,8	139,7
ultimo 1993=100										
CBS/Stroeve-index voor converteerbare obligaties	289,0	313,3	308,5	315,2	313,2	310,0	313,3	315,5	314,1	312,9
CBS-herbeleggingsindex voor obligaties	ultimo 1983=100									
Staatsleningen	340,7	343,0	342,4	343,7	344,3	344,4	344,4	344,3	344,2	344,4
Financiële instellingen										
gewone obligaties	322,2	325,7	325,2	326,2	326,8	326,8	326,9	326,8	326,9	327,0
achtergestelde obligaties	386,4	390,9	390,3	391,5	392,1	392,2	392,1	392,0	392,1	392,2
Algemeen	338,5	341,3	340,7	341,9	342,5	342,6	342,6	342,5	342,5	342,6
jaar										
<i>Duration van staatsleningen met een vaste looptijd</i>	4,98	5,04	5,00	5,08	5,07	5,08	5,07	5,07	5,06	5,06
CBS-koersindex voor aandelen	ultimo 1983=100									
<i>Officiële Markt</i>										
Algemeen	693,3	729,1	713,4	729,3	712,2	707,7	708,1	712,7	721,3	711,4
Algemeen excl. Kon. Olie	743,7	797,8	776,1	797,8	785,9	775,6	779,2	787,5	798,7	788,5
Internationals	550,0	550,8	549,4	552,0	527,6	532,7	525,8	527,2	529,4	522,8
Lokale fondsen	819,1	882,7	855,6	882,2	870,4	858,3	864,3	871,6	885,2	872,6
Financiële instellingen	931,4	987,6	956,9	978,8	954,8	942,9	945,0	954,1	973,7	958,5
Niet-financiële instellingen	783,6	857,2	831,3	863,1	860,0	847,1	856,4	862,7	872,5	861,2
<i>CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen</i>										
ultimo 1993=100										
Algemeen	137,8	144,4	143,6	144,4	144,6	142,7	143,9	145,1	145,3	146,1
aandelenfondsen	167,1	181,1	179,4	181,1	181,3	177,2	179,5	182,5	182,7	184,5
obligatiefondsen	118,6	119,8	119,7	119,9	120,4	120,1	120,5	120,3	120,4	120,5
geldmarktfondsen	111,3	111,5	111,4	111,5	111,6	111,5	111,5	111,6	111,6	111,6
<i>CBS/NIB-index voor niet AEX-aandelen</i>										
<i>CBS/KBW Wesselius MIT-index</i>	282,6	297,3	292,3	296,0	298,1	294,8	297,3	300,0	301,4	296,9
<i>CBS/KBW Wesselius MIT Small-index</i>	342,6	404,2	390,3	410,7	409,0	406,5	404,2	410,9	414,1	409,3
	512,8	584,9	584,4	572,7	592,6	578,1	585,1	594,6	603,9	601,4
CBS-herbeleggingsindex voor aandelen	ultimo 1983=100									
<i>Officiële Markt</i>										
Algemeen	1 240,5	1 310,0	1 281,9	1 310,5	1 279,8	1 271,6	1 272,2	1 280,7	1 295,9	1 278,3
Algemeen excl. Kon. Olie	1 223,3	1 319,1	1 283,3	1 319,1	1 299,4	1 282,5	1 288,4	1 302,0	1 320,6	1 303,7
Internationals	1 042,8	1 044,3	1 041,7	1 046,6	1 000,3	1 010,0	996,8	999,6	1 003,8	991,3
Lokale fondsen	1 360,5	1 475,6	1 430,4	1 474,8	1 455,0	1 434,9	1 444,9	1 457,0	1 479,7	1 458,8
Financiële instellingen	1 825,1	1 935,2	1 875,0	1 917,9	1 871,0	1 847,5	1 851,7	1 869,5	1 907,9	1 878,2
Niet-financiële instellingen	1 188,6	1 316,3	1 276,4	1 325,3	1 320,5	1 300,7	1 315,0	1 324,7	1 339,7	1 322,4
<i>CBS/MoneyView-index voor beleggingsfondsen</i>										
ultimo 1993=100										
Algemeen	147,6	154,6	153,7	154,6	154,9	152,9	154,1	155,4	155,6	156,5
aandelenfondsen	181,4	196,6	194,7	196,6	196,7	192,3	194,8	198,0	198,3	200,3
obligatiefondsen	124,9	126,2	126,1	126,3	126,8	126,4	126,9	126,7	126,8	126,9
geldmarktfondsen	111,8	112,1	112,1	112,1	112,2	112,1	112,1	112,2	112,3	112,2
<i>CBS/NIB-index voor niet AEX-aandelen</i>										
<i>CBS/KBW Wesselius MIT-index</i>	316,9	333,4	327,8	331,9	334,3	330,6	333,4	336,5	338,0	332,9
<i>CBS/KBW Wesselius MIT Small-index</i>	384,2	453,4	437,8	460,6	458,7	456,0	453,3	460,8	464,5	459,1
	550,5	627,7	627,3	614,7	636,1	620,5	628,0	638,3	648,2	645,6

1) Koersgegevens: Financiële Diensten Amsterdam.